

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΡΜΟΝΙΑ

τεύχος 5

Απρίλιος 1992

10+1 ΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟ

Τους τελευταίους μήνες ενέσκηψε βαρύτατη και στη χώρα μας μια κοινωνική επιδημική ασθένεια, η οποία, μέχρι σήμερα βρισκόταν σε λανθάνουσα κατάσταση: ο εθνικισμός. Το νεφελώδες ιδεολόγημα της "απειλούμενης εθνικής υπόστασης" κατόρθωσε να συγκαλύψει τόσο κάθε ιδέα περί "καλής γειτονίας", "ειρηνικής συνύπαρξης", "ενωμένης Ευρώπης" κ.λπ., όσο και το γεγονός ότι τούτη η χωρίς συγκεκριμένη υπόσταση κοινωνία δεν απειλείται παρά μόνο από τον ίδιο τον εθνικισμό. Ο τελευταίος κατόρθωσε να συγκεντρώσει μια μάζα ενός εκατομμυρίου ανθρώπων, οι οποίοι ποτέ άλλοτε δεν στάθηκαν ικανοί (καλύτερα: δεν ενδιαφέρθηκαν) να συγκεντρωθούν για να διαμαρτυρηθούν για τις συνθήκες ζωής τους.

Θεωρούμε ότι:

1. Η εξωτερική απειλή εμφανίζεται πάντα την κατάλληλη στιγμή ώστε να αποτραπεί η εμφάνιση της εσωτερικής απειλής. Ο σπόρος της εθνικιστικής μισαλλοδοξίας σπείρεται πάντοτε όταν το Κράτος αδυνατεί να συσπειρώσει τους πολίτες υπό την σκέπη του. Όταν η πολιτική των "θυσιών" και του "εργάζου και σιώπα" (ή και του "μη εργάζου και σιώπα") είναι ανίκανη να συγκινήσει τους ανθρώπους.

2. Ακριβώς αυτή τη στιγμή καθίσταται απαραίτητη για το Κράτος η επίκληση των "ιερών και των οσίων του Έθνους". Ενός "έθνους" που αποτελεί συνονθύλευμα Ρουμελιωτών, Ρουμανοβλάχων, Πελοποννησίων, Αρβανιτών, Τσιγγάνων, Σαρακατσανών, Ηπειρωτών, Καραγκούνηδων, Κρητικών, Καραμανλήδων(!), Ποντίων, Μακεδόνων, Φραγκολεβαντίνων, Επτανησίων, Τσάμηδων, Κυπρίων, Πομάκων, Βορειοηπειρωτών, ορθόδοξων, καθολικών, προτεσταντών, Ισραηλιτών, Μαρτύρων του Ιεχωβά, άθεων, οπαδών της "εκκλησίας του Θεού" και του Μαχαρίσι. Αυτή η ...εθνική ομοιογένεια που είναι αδύνατον να συνεννοηθεί ή να επικοινωνήσει στοιχειωδώς για να επιλύσει τα προβλήματά της, είναι έτοιμη να πολεμήσει ενάντια σε ένα άλλο "έθνος", στους κόλπους του οποίου επικρατεί η ίδια κατάσταση και η ίδια λογική.

3. Είναι τουλάχιστον παράλογο (τις περισσότερες φορές είναι ύποπτο) να υποστηρίζει κανείς ότι είναι δυνατόν ένας πολιτισμός, να παραμείνει ο ίδιος για 2,500 χρόνια. Αυτό το επιχείρημα αγνοεί ότι όλοι οι μέχρι σήμερα πολιτισμοί εμπλουτίζονται, καθημερινά σχεδόν, από πολιτισμούς γειτονικών και μη λαών. Αγνοεί το ιστορικό γεγονός ότι κανένας πολιτισμός δεν είναι αυτάρκης. Αγνοεί, εν ολίγοις, ότι οι άνθρωποι εξελίσσονται επειδή έχουν την τάση να αλλάζουν. Αλλαγή που εκφράζεται με διάφορους τρόπους, τόσο στη γλώσσα και την καθημερινή ζωή όσο και στην γενικότερη πνευματική παραγωγή κάθε πολιτισμού.

4. Η έννοια "Ελληνικότητα" (αλλά και: Αγγλικότητα, Γαλλικότητα, Σερβικότητα και πάει λέγοντας) εκφράζει, στην καλύτερη περίπτωση, μια ενότητα και μια ομοιογένεια που επιτεύχθηκε στο εσωτερικό αυτής της χώρας με τη βία (άμεση ή έμμεση, άσκηση πίεσεων, ταύτιση συγκεκριμένης μερίδας με τη σταλινική ιδεολογία, υποχρεωτική διδασκαλία των ελληνικών κ.ά.). Ομαδοποιήσεις πληθυσμών με διαφορετικά έθιμα, ήθη, γλώσσα, θρησκεία κ.λπ. εξανναγκάστηκαν να δεχτούν την ιδεολογία του ελληνικού κράτους στο οποίο και υπάγονταν. Κι αυτό έγινε με μοναδικό σκοπό τη δημιουργία μιάς ομοιογένειας πλαστής, που θα επέτρεπε στο κράτος να κυριαρχήσει ανεμπόδιστο στην συγκεκριμένη εδαφική περιοχή. Η διαδικασία αυτή έλαβε χώρα παντού, όπου υπάρχουν κράτη, δεν πέτυχε, όμως, στον ίδιο βαθμό σε όλο τον κόσμο.

5. Οι παραπάνω έννοιες είναι δημιουργήματα των διανοουμένων-εκπροσώπων του κρατισμού, των καπιταλιστών και όσων, γενικά, αποκομίζουν συγκεκριμένα πολιτικά

και οικονομικά κέρδη από την εμφύτευση της εθνικιστικής ιδεολογίας στην κοινωνία μας. Αυτοί που πυροδοτούν το φυτίλι του εθνικισμού σ' ολόκληρο τον κόσμο, θα τον περιορίσουν και πάλι όταν κρίνουν πως τα προνόμιά τους διαφυλάσσονται καλύτερα χωρίς αυτόν. Είναι, εξάλλου, έτοιμοι, όπως τόσες φορές έκαναν και στο παρελθόν, και εδώ και αλλού, να ξεπουλήσουν τα "πατριωτικά αισθήματά" τους σε τιμή ευκαιρίας.

6. Η τάση του καπιταλισμού για παγκόσμια επέκταση και, ταυτόχρονα, συγκεντροποίηση, βρίσκει την έκφρασή της σήμερα στις διάφορες οικονομικές και πολιτικές ενώσεις που δημιουργούνται σε όλο και περισσότερες περιοχές του κόσμου. Τους πρώτους διδάξαντες Ευρωπαίους ακολουθεί το Ισλάμ, τα αμερικανικά κράτη και οι ασιατικές χώρες-εργοστάσια. Το διεθνές και ενωμένο κεφάλαιο μπορεί να κυριαρχεί ανεμπόδιστο, μόνο όσο οι άνθρωποι παραμένουν διαιρεμένοι. Υπάρχει καλύτερη μέθοδος από τον εθνικισμό και τον θρησκευτικό φανατισμό;

7. Η συνταγή του εθνικισμού, όμως, έχει και μια-δύο παρενέργειες ανεπιθύμητες πλέον, ακόμη και για τους καπιταλιστές. Εξασθενεί το ανοσοποιητικό σύστημα της κοινωνίας και καθιστά ευκολότερη την εισβολή της πραγματικής ιδεολογίας της εξουσίας: του φασισμού. Ιδεολογία που, μαζί με τη ξеноφοβία, τον ρατσισμό και την καταρράκωση όλων των ηθικών αξιών, ανοίγει τον δρόμο για την διάλυση της κοινωνίας, ή και τον πόλεμο. Διάλυση που θα είναι τόσο πιο επίφοβη όσο θα πλασάρεται με τη μάσκα της "εθνικής ενότητας". Η διάλυση τούτη ή ένας πόλεμος είναι κάτι που οι καπιταλιστές θέλουν πάσει θυσία να αποφύγουν. Γιατί τότε ποιος θα εργάζεται γι' αυτούς;

8. "Το δικαίωμα των μικρών εθνοτήτων να διατηρήσουν τη γλώσσα τους και τα έθιμά τους είναι απλά ζήτημα ελευθερίας [σημ. δική μας: θα πρέπει να μπορούν να το κάνουν αν θέλουν] που θα επιλυθεί πραγματικά και τελικά μόνο όταν, αφού καταστραφεί ο θεσμός του Κράτους, κάθε ανθρώπινη ομάδα, μάλλον, κάθε άτομο θα έχει δικαίωμα να ενώνεται και να διαχωρίζεται από κάθε άλλη ομάδα ή άτομο" (Ε. Μαλατέστα).

9. Αντιτιθέμεθα με όλη μας τη δύναμη στην πλαστή ενότητα, στην ενότητα που ομογενοποιεί τους ανθρώπους στην βάση κάποιων αφαιρέσεων (πατρίδα, κράτος, θρησκεία κ.λπ.), κάποιων αντι-ανθρώπινων χαρακτηριστικών. "Είμαστε φεντεραλιστές, δηλαδή υποστηρίζουμε την ομοσπονδία ελεύθερων ανθρώπινων ομάδων, που δεν διαχωρίζονται η μια από την άλλη, αλλά που, αντίθετα, συνδέονται με τους πιο ισχυρούς δεσμούς, με φυσικές, ηθικές και οικονομικές σχέσεις. Γι' αυτό το λόγο απορρίπτουμε κάθε τοπικισμό και κάθε σεπαρατισμό [σημ. δική μας: ιδεολογία του διαχωρισμού των εθνοτήτων], πίσω απ' τους οποίους κρύβονται ορισμένα ειδικά συμφέροντα". (Ρ. Ρόκερ)

10. "Πατρίδα μας είναι ολόκληρος ο κόσμος· δικό μας κάθε ανθρώπινο επίτευγμα, δική μας και κάθε ανθρώπινη κατασχύνη...". Αγαπούμε όλες τις χώρες και επιδιώκουμε να καταστήσουμε τον κόσμο πατρίδα άξια για να ζουν σ' αυτήν όλοι οι άνθρωποι, συνδεδεμένοι αδελφικά με σκοπό την αμοιβαία ευημερία. Πως είναι, λοιπόν, δυνατό να κάνουμε εξαίρεση για την χώρα στην οποία γεννηθήκαμε και για τους ανθρώπους με τους οποίους έχουμε τις μεγαλύτερες σχέσεις;

11. Το ιδεολόγημα του εθνικισμού θα εξαφανιστεί από προσώπου γης, την ημέρα που οι άνθρωποι θα συνειδητοποιήσουν ότι η συνεργασία και η αλληλοβοήθεια μεταξύ τους, σ' όποια περιοχή του κόσμου κι αν ζουν και σ' όποιο πολιτισμό και αν θέλουν να εντάσσονται, αποτελεί τον κυριότερο παράγοντα για την ευημερία τους. Αντίθετα, η εθνικιστική μισαλλοδοξία συμβάλλει μόνο στην βαρβαρότητα. Οι σημερινοί πολιτικοί και οικονομικοί θεσμοί, τους οποίους οι ίδιοι οι άνθρωποι δημιούργησαν και στηρίζουν είναι οι κύριοι υπεύθυνοι γι' αυτήν.

ΟΜΑΔΑ ΑΝΑΡΧΟΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΩΝ-ΚΟΙΝΟΤΙΣΤΩΝ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

Μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μας στην διεύθυνση:

T.Θ. 76148

T.K. 17110

ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ - ΑΘΗΝΑ

Μπακούνιν: Εθνικισμός και Ενωμένη Ευρώπη

[Δημοσιεύουμε τις παράκατω απόψεις του Μιχαήλ Μπακούνιν σχετικά με τον εθνικισμό και την ενωμένη Ευρώπη, διότι θεωρούμε ότι αν και γράφτηκαν πριν από 120 περίπου χρόνια, παραμένουν εξαιρετικά επίκαιρες, και υποδεικνύουν τις βάσεις εκείνες, πάνω στις οποίες **μπορεί** να οικοδομηθεί η ένωση των λαών της Ευρώπης (αλλά και του κόσμου ολόκληρου), μια ένωση ελεύθερη και ελευθεριακή, σε πλήρη αντίθεση με την ευρωπαϊκή ένωση των εξουσιαστών και των εκμεταλλευτών, την οποία επιδιώκουν σήμερα τα διάφορα ευρωπαϊκά κέντρα εξουσίας.

Ό,τι ακολουθεί είναι απόψεις του Μ. Μπακούνιν, ενώ η ομάδα είναι υπεύθυνη για την επιλογή και την ανα-σύνθεσή τους, την παρουσίασή τους κατά ενότητες, τους τίτλους και τους υπότιτλους των ενότητων.]

Α. ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

1) ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ Η ΠΑΤΡΙΔΑ

Η αστική τάξη αγαπά την πατρίδα της απλώς και μόνο επειδή η πατρίδα, την οποία κατ' αυτήν αντιπροσωπεύει το Κράτος, διασφαλίζει τα οικονομικά, πολιτικά και κοινωνικά της προνόμια. Παύει να την αναγνωρίζει ως πατρίδα της εάν δεν διασφαλίζει τα προνόμια της. Άρα, για την αστική τάξη, η πατρίδα **είναι** το κράτος.

"Περί Εθνικότητας, Κράτους και Ομοσπονδίας"-1870
(Πηγή: RAVEN, τ. Ν^ο 9)

Το κράτος δεν είναι η πατρίδα, είναι η αφαίρεση, το μεταφυσικό, μυστικιστικό, πολιτικό πλάσμα δικαίου της πατρίδας. Ο απλός λαός όλων των χωρών αγαπά βαθιά την πατρίδα του, αυτή όμως είναι μια φυσική, πραγματική αγάπη. Ο πατριωτισμός του λαού δεν είναι απλώς μια ιδέα, είναι γεγονός· αλλά ο πολιτικός πατριωτισμός, η αγάπη για το κράτος, δεν είναι η πιστή έκφραση αυτού του γεγονότος: είναι μια έκφραση διαστρεβλωμένη μέσω μιας ψευδούς αφαίρεσης, προς όφελος πάντα μιας εκμεταλλευτικής μειοψηφίας.

(Πηγή: "Εθνικοαπελευθερωτικά Κιήματα, Πόλεμος και Κράτος", Μπονάνο-Ι.Σ.-σελ.23)

2) ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΕ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η **εθνικότητα** είναι ένα φυσικό γεγονός. Έχει αναμφισβήτητο δικαίωμα σαν μια ελεύθερη ύπαρξη και ανάπτυξη, αλλά όχι σαν αρχή, γιατί κάθε αρχή πρέπει να φέρει τον χαρακτήρα της παγκοσμιότητας και η εθνικότητα δεν είναι, αντίθετα, παρά ένα αποκλειστικό, διαχωρισμένο γεγονός. Η λεγόμενη **αρχή της εθνικότητας**, όπως την έχουν θέσει στις μέρες μας οι κυβερνήσεις της Γαλλίας, της Ρωσίας και της Πρωσίας, ακόμη και πολλοί Γερμανοί, Πολωνοί, Ιταλοί και Ούγγροι πατριώτες, δεν είναι παρά ένα παράγωγο που αντιπαρατέθηκε από την αντίδραση στο πνεύμα της επανάστασης, [στην αρχή της ελευθερίας]: έντονα αριστοκρατική στο βάθος της, σε βαθμό που να υποτιμά τις διαλέκτους των μη εγγράμπτων πληθυσμών, αρνούμενη σιωπηρά την ελευθερία των επαρχιών και την πραγματική αυτονομία των κοινοτήτων, και υποστηριζόμενη σε όλες τις χώρες όχι από τις λαϊκές μάζες, των οποίων τα πραγματικά συμφέροντα θυσιάζει συστηματικά σε ένα λεγόμενο κοινό καλό, το οποίο δεν είναι ποτέ παρά μόνο εκείνο των προνομιούχων τάξεων— αυτή η αρχή, δεν εκφράζει τίποτ' άλλο εκτός από τα υποτιθέμενα ιστορικά δικαιώματα και τη φιλοδοξία των Κρατών.

Πρέπει να κυρήξουμε ανοιχτά τον πόλεμο ενάντια σε ό,τι αποκαλείται δόξα, μεγαλείο και ισχύς των κρατών. Σε όλα αυτά τα κακοποιά είδωλα...αντιπαραθέτουμε τη δόξα της ανθρώπινης ευφυΐας που εκδηλώνεται στην επιστήμη και σε μια παγκόσμια ευημερία θεμελιωμένη πάνω στην εργασία, τη δικαιοσύνη και την ελευθερία.

Απορρίπτουμε αποφασιστικά...κάθε λεγόμενο ιστορικό δικαίωμα των κρατών...κάθε ζήτημα σχετικό με τα φυσικά, πολιτικά, στρατιωτικά, εμπορικά σύνορα.

"Φεντεραλισμός, Σοσιαλισμός, Αντιθεολογισμός"— (σελ. 35-36) Δεκ. 1867

3) ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Κάθε εθνότητα, μεγάλη ή μικρή, έχει το αναφαίρετο δικαίωμα να είναι ο εαυτός της, να ζεί σύμφωνα με τη φύση της. Αυτό το δικαίωμα δεν είναι παρά η συνέπεια της γενικής αρχής της ελευθερίας. Αυτό είναι το λεγόμενο εθνικό δικαίωμα.

Κάθε λαός, όσο μικρός κι αν είναι, έχει τον ιδιαίτερο χαρακτήρα του, τον ιδιαίτερο τρόπο ύπαρξης του, τον ιδιαίτερο τρόπο του να μιλά, να σκέπτεται, να αισθά-

νεται και να ενεργεί· αυτή η ιδιοσυγκρασία είναι που συνιστά την ουσία της εθνικότητας, που είναι το αποτέλεσμα ολόκληρης της ιστορικής ζωής και το ολικό άθροισμα των συνθηκών ζωής αυτού του λαού. Η παραβίαση της είναι έγκλημα.

Αναγνωρίζουμε το απόλυτο δικαίωμα κάθε έθνους, μεγάλου ή μικρού, κάθε λαού, αδύναμου ή ισχυρού, κάθε επαρχίας, κάθε κοινότητας, σε μια πλήρη αυτονομία, προϋποτιθέμενου ότι η εσωτερική τους συγκρότηση δεν θα αποτελεί απειλή...για την αυτονομία και την ελευθερία των γειτονικών χωρών.

Διακηρύσσουμε...τη συμπάθειά μας για κάθε εθνική εξέγερση ενάντια στην καταπίεση, είτε ξένη είτε αυτόχθονα, δοσμένου ότι μια τέτοια εξέγερση γίνεται στο όνομα των αρχών μας και για το συμφέρον των λαϊκών μαζών, αλλά όχι με τη φιλόδοξη πρόθεση να ιδρυθεί ένα ισχυρό κράτος.

"Φ.Σ.Α." (σελ. 35-37) Δεκ. 1867

Αν όμως ένας ορισμένος λαός ή άνθρωπος υπάρχει πραγματικά με μια ορισμένη μορφή, [ζει μ' έναν ορισμένο τρόπο], δεν συνεπάγεται ότι έχει το δικαίωμα να υψώσει την εθνικότητα ή την ατομικότητα σε ιδιαίτερες αρχές, κι ότι θα πρέπει να συνεχίσει να θορυβεί γύρω απ' αυτές. Το δικαίωμα της εθνικότητας, οντας φυσικο επακόλουθο της γενικής αρχής της ελευθερίας, παύει να είναι δικαίωμα απο τη στιγμή που τίθεται είτε εναντια στην ελευθερία είτε ακόμη και πέρα απο την ελευθερία.

Δεν υπάρχει τίποτα πιο παράλογο και συνάμα πιο βλαβερό, πιο θανατηφόρο για το λαό, από το να υποστηρίζει την πλασματική αρχή της εθνικότητας σαν το ιδανικό όλων των πόθων του λαού.

Θα έπρεπε ο καθένας μας να απαγκιστρωθεί από το στενό, μίζερο πατριωτισμό, σύμφωνα με τον οποίο η χώρα κάποιου είναι το κέντρο του κόσμου, και θεωρείται μεγάλη μόνο στο βαθμό που τη φοβούνται οι γείτονες.

Η εθνικότητα χωρίζει τους ανθρώπους— άρα δεν είναι μια οικουμενική ανθρώπινη αρχή. Η εθνικότητα και η ατομικότητα, όσο λιγότερο σκέπτονται τον εαυτό τους κι όσο περισσότερο εμποτίζονται με οικουμενικές ανθρώπινες αξίες, τόσο περισσότερο αναζωογονούνται, τόσο περισσότερο πλουτίζουν σε περιεχόμενο. Ανθρώπινη αρχή μπορεί να ονομαστεί μόνο αυτό που είναι οικουμενικό και κοινό για όλους τους ανθρώπους.

(Εθνικοαπελευθερωτικά Κινήματα)

B. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΙΣΜΟΣ

Σε κάθε ιστορική εποχή, υπάρχει ένα συλλογικό ανθρώπινο συμφέρον, που κυριαρχεί πάνω σ' όλα τ' άλλα συμφέροντα που έχουν ένα επιμέρους κι αποκλειστικά εθνικό ενδιαφέρον. Ο λαός ή οι λαοί που αισθάνονται την επιθυμία να υπηρετήσουν το παγκόσμιο συμφέρον ή που το κατανοούν αρκετά, που παθιάζονται γι' αυτό κι αφιερώνουν ολοκληρωτικά την ενεργητικότητά τους σ' αυτό, γίνονται, αληθινά, οι λαοί που δημιουργούν την ιστορία.

Η μεγάλη [Γαλλική] επανάσταση...δημιούργησε ένα νέο κοινό συμφέρον της ανθρωπότητας, αλλά στο **καθαρά πολιτικό** επίπεδο. Αυτό το ιδανικό έφερε μέσα του μιαν αθεράπευτη αντίθεση και ήταν επομένως απραγματοποίητο, γιατί η πολιτική ελευθερία χωρίς την οικονομική ισότητα και, γενικά, κάθε πολιτική ελευθερία, δηλαδή η ελευθερία μέσα στα πλαίσια του Κράτους, είναι παραλογισμός.

Έτσι, η γαλλική επανάσταση παρουσίασε δύο βασικές τάσεις [την αντιπροσωπευτική δημοκρατία και τον μοναρχικό δεσποτισμό] που είναι αντίθετες και σε διαρκή πάλη μεταξύ τους, αλλά ταυτόχρονα και αεχώριστες. Θα λέγαμε ότι ήταν αναγκαστικά ισοδύναμες στην ταυτόσημη επιδίωξη τους για τη συστηματική εκμετάλλευση του προλεταριάτου...

Ενάντια σ' αυτά τα εχθρικά απέναντι στο λαό και ευνοικά για τον κρατισμό ρεύματα, αναπτύχθηκε μέσα από τα άδυστα της καρδιάς του προλεταριάτου, μία ολότελα νέα αντίληψη, που στοχεύει αποφασιστικά στην κατάργηση κάθε εκμετάλλευσης και κάθε πολιτικής, νομικής, διοικητικής, κυβερνητικής καταπίεσης και επομένως στην κατάργηση όλων των τάξεων, διαμέσου της οικονομικής ισότητας, της συλλογικής ιδιοκτησίας των οικονομικών μέσων και στην κατάργηση του τελευταίου τους στηρίγματος, του Κράτους. Αυτό είναι το πρόγραμμα της Κοινωνικής Επανάστασης.

Έτσι, σήμερα, για όλες τις χώρες του πολιτισμένου κόσμου, υπάρχει ένα μόνο παγκόσμιο συμφέρον: η ολοκληρωτική κι οριστική χειραφέτηση του προλεταριάτου από την οικονομική εκμετάλλευση και από τον κρατικό ζυγό.

Η Κοινωνική Επανάσταση δεν μπορεί να είναι η μεμονωμένη επανάσταση ενός μόνο λαού. Είναι ουσιαστικά μία διεθνής επανάσταση, για την οποία, [κάθε λαός] που επι-

θυμεί την ελευθερία, θα πρέπει, εξ' αιτίας αυτής της ίδιας της ελευθερίας, να ενώσει τους πόθους και την οργάνωση των ίδιων των λαϊκών δυνάμεων με τους πόθους και τις οργανώσεις των λαϊκών δυνάμεων όλων των χωρών.

Η διεθνιστική προπαγάνδα πέτυχε να δημιουργήσει...ένα νέο κόσμο ιδεών, αντιλήψεων και αισθημάτων τελείως νέων και πολύ πλατιών· έκανε να γεννηθεί ένα διεθνές, γενικευμένο πάθος, που γκρέμισε σχεδόν όλες εκείνες τις προκαταλήψεις και όλους εκείνους τους άθλιους ορίζοντες που αντιπροσώπευαν τα πατριωτικά πάθη.

Όλοι οι εργάτες, σε όποια χώρα κι αν ανήκουν...είναι αδέρφια μας. Οι αστοί, οι καταπιεστές, οι κυβερνώντες, οι προστάτες και οι εκμεταλλευτές, είναι όλοι εχθροί μας. Ο διεθνής κόσμος των εργαζομένων είναι η μοναδική μας πατρίδα· ο διεθνής κόσμος των εκμεταλλευτών, εκείνη είναι η χώρα που μας είναι ξένη και εχθρική.

Θά'ρθει ένας καιρός που πάνω στα ερείπια των πολιτικών Κρατών θα θεμελιωθεί, μέσα σε συνθήκες απόλυτης ελευθερίας κι οργανωμένη από κάτω προς τα πάνω, η ελεύθερη κι αδερφική ένωση των ελεύθερων παραγωγικών συναιτερισμών, των κοινοτήτων και των περιφερειακών ομοσπονδιών, που θα αγκαλιάζει χωρίς καμμία διάκριση, επειδή η συμμετοχή θα γίνεται με βάση την ελεύθερη θέληση, τα άτομα κάθε γλώσσας και κάθε εθνικότητας.

"Κρατισμός και Αναρχία" (σελ.20,51,52,53,54,95.)

[Πρέπει] να οργανώσουμε μιά κοινωνία έτσι, ώστε να καθίσταται αδύνατη η εκμετάλλευση κάθε ατόμου, οποιουδήποτε ατόμου, από άλλα άτομα· ώστε κάθε άτομο, άντρας ή γυναίκα, που έρχεται στη ζωή, να μπορεί να βρίσκει τα υλικά και ηθικά μέσα για να αναπτύξει όλη την ανθρωπιά του, τις διάφορες ικανότητες του.

"Φ.Σ.Α." (σελ. 59) Δεκ. 1867

Γ. ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΕΝΟΜΕΝΗ ΕΥΡΩΠΗ

Γιά να κάνουμε να θριαμβεύσει η ελευθερία η δικαιοσύνη και η ειρήνη στις διεθνείς σχέσεις της Ευρώπης, γιά να κάνουμε αδύνατο τον εμφύλιο πόλεμο μεταξύ των διαφορετικών λαών που συνθέτουν την ευρωπαϊκή οικογένεια, δεν υπάρχει παρά ένας μόνο τρόπος: να συγκροτήσουμε τις **Ηνωμένες Πολιτείες της Ευρώπης**.

Οι Πολιτείες της Ευρώπης δεν μπορούν να σχηματισθούν με τα Κράτη όπως είναι συγκροτημένα σήμερα, αν ληφθεί υπόψη η τερατώδης ανισότητα που υπάρχει μεταξύ των αντίστοιχων δυνάμεών τους.

Το παράδειγμα της μακαρίτισσας Γερμανικής Συνομοσπονδίας έχει αποδείξει προκαταβολικά πως μιά Συνομοσπονδία μοναρχιών αποτελεί μιά κοροϊδία: ότι είναι ανίκανη να εγγυηθεί είτε την ειρήνη είτε την ελευθερία των πληθυσμών.

Πρέπει να απορριφθεί κάθε συμμαχία αυτού ή εκείνου του εθνικού τμήματος της ευρωπαϊκής δημοκρατίας με τα μοναρχικά κράτη, ακόμη και όταν αυτή η συμμαχία θα είχε γιά στόχο την επανакατάκτηση της ανεξαρτησίας ή της ελευθερίας μιάς καταπιεσμένης χώρας· μιά τέτοια συμμαχία, δεν θα μπορούσε να οδηγήσει παρά σε αυταπάτες, και θα ήταν μιά προδοσία ενάντια στην επανάσταση.

Οφείλουμε...να αντικαταστήσουμε την αρχαία οργάνωση, την θεμελιωμένη, από πάνω προς τα κάτω, πάνω στην βία και στην αρχή της εξουσίας, με μιά νέα οργάνωση...βασισμένη στα συμφέροντα, στις ανάγκες και στις φυσικές έλξεις των πληθυσμών...[θεμελιωμένη] στην αρχή της ελεύθερης ομοσπονδιοποίησης των ατόμων μέσα στις κοινότητες, των κοινοτήτων μέσα στις επαρχίες, των επαρχιών μέσα στα έθνη και τελικά αυτών μέσα στις Ηνωμένες Πολιτείες της Ευρώπης αρχικά, και αργότερα όλου του κόσμου.

Αναγνωρίζουμε μόνο μία ενότητα: εκείνη που θα εγκαθιδρυθεί ελεύθερα από την ομοσπονδιοποίηση **αυτόνομων** μερών μέσα στο σύνολο, έτσι ώστε αυτό, παύοντας να είναι η άρνηση των ιδιαίτερων δικαιωμάτων και συμφερόντων...θα γίνει αντίθετα η επιβεβαίωση και η πηγή όλων αυτών των αυτονομιών και κάθε τέτοιας ευημερίας. Η ενότητα γίνεται καταστροφική γιά την ευφύια, την αξιοπρέπεια, την ευημερία των ατόμων και των λαών, κάθε φορά που διαμορφώνεται πέραν της ελευθερίας, είτε με την βία, είτε υπό την εξουσία μιάς κάποιας θεολογικής, μεταφυσικής, πολιτικής, ή ακόμα και οικονομικής ιδέας.

Το δικαίωμα της ελεύθερης ένωσης και της ελεύθερης αποχώρησης είναι το πρώτο, το πιο σπουδαίο από όλα τα πολιτικά δικαιώματα· εκείνο χωρίς το οποίο η συνομοσπονδία δεν θα ήταν παρά ένας συγκαλυμμένος συγκεντρωτισμός...δεν θα αναγνωρίσουμε ποτέ άλλα δικαιώματα, ούτε άλλα καθήκοντα από εκείνα που θεμελιώνονται πάνω στην ελευθερία.

"Φ.Σ.Α." (σελ. 33-37)

Η ομοσπονδιακή οργάνωση των εργατικών συνεταιρισμών, ομάδων, κομμουνών, δήμων, επαρχιών και τελικά ολόκληρων λαών, αποτελεί την μοναδική προϋπόθεση για μία αληθινή, και όχι πλασματική, ελευθερία.

"Η Παρισινή Κομμούνα και η Ιδέα του Κράτους" (σελ.108) 187(2;).

Είναι φανερό ότι για να σώσουμε την ελευθερία και την ειρήνη στην Ευρώπη οφείλουμε να αντιπαραθέσουμε σ' αυτόν τον τερατώδη και καπιταλιστικό συγκεντρωτισμό των στρατιωτικών, γραφιοκρατικών, δεσποτικών, συνταγματικών μοναρχικών ακόμη και ρεπουμπλικανικών κρατών, την μεγάλη, σωτήρια **αρχή του φεντεραλισμού**.

"Φ.Σ.Α." (σελ. 32)

...είπαν για τον εθνικισμό

Δεν έχω πατρίδα για να πολεμήσω γι' αυτήν: πατρίδα μου είναι η γή και είμαι πολίτης του κόσμου.

Γιουτζήν Ντέμπς (1855-1926), αμερικανός σοσιαλιστής που φυλακίστηκε για την αντίθεση του στον Α΄ Παγκ. Πόλεμο.

Πατριώτης: Αυτός που θεωρεί ότι το συμφέρον του μέρους προέχει του συμφέροντος του συνόλου. Το κορόιδο των πολιτικών και το πιόνι των κατακτητών.

Αμβρόσιος Μπίρς, "Το Λεξικό του Διαβόλου"

Κάθε δυστυχής ηλίθιος που δεν έχει απολύτως τίποτα για το οποίο να μπορεί να υπερηφανεύεται, βρίσκει ως τελευταίο καταφύγιο την υπερηφάνεια για το έθνος στο οποίο ανήκει· προθυμοποιείται με ευχαρίστηση να υπερασπιστεί όλα τα σφάλματα και τις ανοησίες αυτού του έθνους με νύχια και με δόντια, αντισταθμίζοντας έτσι τη δική του κατωτερότητα.

Άρθουρ Σοπενχάουερ, "Αφορισμοί".

Ο πατριωτισμός είναι μία ολέθρια, ψυχοπαθολογική μορφή ηλιθιότητας.

Τζώρτζ Μπέρναρ Σώ, "Γνωμικά για Επαναστάτες".

Ο πατριωτισμός θεωρεί ότι η υδρόγειος είναι διαιρεμένη σε μικρά κομμάτια, περιχαρσμένα από τείχη. Όσοι είχαν την τύχη να γεννηθούν σε κάποιο συγκεκριμένο κομμάτι, θεωρούν τους εαυτούς τους καλύτερους, ευγενέστερους, μεγαλοπρεπέστερους και ευφυέστερους από αυτούς που κατοικούν στα άλλα κομμάτια. Είναι επομένως καθήκον όλων όσων ζούν σ' αυτό το εκλεκτό κομμάτι να πολεμούν, να σκοτώνουν και να πεθαίνουν προσπαθώντας να επιβάλλουν την κυριαρχία τους σε όλους τους άλλους. Οι κάτοικοι των άλλων κομματιών, φυσικά, έχουν παρόμοια νοοτροπία...

Έμμα Γκόλντμαν, "Πατριωτισμός".

Ο πατριωτισμός στην απλούστερη, σαφέστερη και πιο αναμφισβήτητη έννοιά του, δεν είναι τίποτα άλλο παρά ένα όργανο για την επίτευξη των φιλόδοξων και ιδιοτελών στόχων της κυβέρνησης και η αποκύρξη εκ μέρους των κυβερνωμένων της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της κοινής λογικής και της συνείδησης, όπως και η δουλική υποταγή

σ' αυτούς που κατέχουν εξουσία. Αυτά κηρύσσουν στην πραγματικότητα, όσοι προπαγανδίζουν τον πατριωτισμό. Ο πατριωτισμός είναι δουλεία...

Η ειρήνη μεταξύ των εθνών δεν μπορεί να επιτευχθεί με τη λογική μέθοδο των συμφωνιών και των διαιτησιών, εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται η υποταγή των λαών στις κυβερνήσεις, η οποία είναι πάντοτε παράλογη και ολέθρια.

Όμως η υποταγή των ανθρώπων στην κυβέρνηση θα εξακολουθεί πάντοτε να υφίσταται, εφόσον υφίσταται ο πατριωτισμός, διότι κάθε εξουσία στηρίζεται στον πατριωτισμό - στην προθυμία των ανθρώπων να υποταχθούν στην εξουσία...

Λέων Τολστόη, "Χριστιανισμός και Πατριωτισμός".

Οι άνθρωποι θα πρέπει να κατανοήσουν ότι το πάθος του πατριωτισμού είναι ένα χυδαίο, επιβλαβές, επαίσχυντο και κακό πάθος, και πάνω απ' όλα ανήθικο. Είναι ένα χυδαίο πάθος, γιατί είναι φυσικό μόνο γιά ανθρώπους που βρίσκονται στο χαμηλότερο επίπεδο ηθικότητας και οι οποίοι προσδοκούν από τα άλλα έθνη τα ίδια εγκλήματα που είναι πρόθυμοι να διαπράξουν οι ίδιοι. Είναι ένα επιβλαβές πάθος, γιατί παρεμποδίζει τις ωφέλιμες και χαρούμενες ειρηνικές σχέσεις με τους άλλους λαούς, και πάνω απ' όλα, δημιουργεί την κυβερνητική οργάνωση υπό την οποία η εξουσία ενδέχεται να περιέλθει, και πράγματι περιέρχεται, στα χέρια των φαυλότερων. Είναι ένα επαίσχυντο πάθος, διότι μετατρέπει τον άνθρωπο, όχι απλά σε σκλάβο, αλλά σε κόκορα/μαχητή, σε ταύρο ή σε μονομάχο, που σπαταλά την δύναμη και τη ζωή του γιά σκοπούς που δεν είναι δικοί του αλλά της κυβέρνησής του. Είναι ένα ανήθικο πάθος γιαντί κάθε άνθρωπος αντί να διακηρύξει... ότι είναι ελεύθερος και καθοδηγείται από την λογική του, υπό την επήρεια του πατριωτισμού διακηρύσσει ότι είναι γιός της πατρίδας του και σκλάβος της κυβέρνησής του, και ενεργεί αντίθετα προς τη λογική και τη συνείδηση του.

Λέων Τολστόη, "Πατριωτισμός και Κυβέρνηση"

"Αρνούμαι να κάνω διάκριση ανάμεσα στους λαούς και να μιλάω γιά καλά και γιά κακά έθνη· όμως πρέπει να κάνω διάκριση ανάμεσα στους ανθρώπους, αυτό μου το έμαθαν με το ξύλο, κι από τον πρώτο ξυλοδαρμό που γνώρισε το πετσί μου άρχισα να ξεχωρίζω τους βασανιστές από τους βασανιζόμενους. Τις νέες φρικαλεότητες άλλων φυλακών σ' άλλες χώρες δεν τις αφαιρώ, αλλά, αντίθετα, τις προσθέτω στο λογαριασμό των ναζί, τον οποίο οφείλουν να μου εξοφλήσουν. Δεν κάνω διάκρισή ανάμεσα σ' αυτούς που βασανίζουν. Όλοι τους έχουν τα ίδια μάτια."

Φρίντριχ Ντύρενματ, "Η Υποψία".

"Πατριωτισμός σημαίνει αγάπη για τη χώρα σου, χωρίς αυτό να συνοδεύεται από μίσος για τον άλλο, όποιος κι αν είναι αυτός ο "άλλος". Το χειρότερο πράγμα στον εθνικισμό είναι η πίεση για ομογενοποίηση, για να γίνουν ένα όλοι οι άνθρωποι μιας χώρας. Καταργεί όλες τις ατομικές διαφορές, καταργεί και αυτήν την προσωπικότητά μας. Μας εκφυλίζει σε ένα νούμερο μέσα στη μάζα, μια ακόμα φωνή μέσα στο πλήθος, έναν ακόμα θάνατο στη σειρά."

Σλαβένκα Ντράκουλιτς, Κροάτισσα δημοσιογράφος και συγγραφέας.

"Πατριωτισμός; Τα παιδιά των νεκρών ανθρακωρύχων στο Λάντλου/ ανθρώπινες σκιές στη Χιροσίμα/ ακέφαλα απανθρακωμένα πτώματα στην ιρακινή έρημο/ το χαμόγελο στο πρόσωπο του Όλιβερ Νορθ..."

Μάικ Ντέιβις, μέλος της συντακτικής επιτροπής του περιοδικού "Νιού Λεφτ Ρηβιού"

Ποιά χώρα; Δεν αισθάνθηκα ποτέ ότι ανήκω αποκλειστικά σε μια χώρα, ούτε μπόρεσα ποτέ να ταυτισθώ "πατριωτικά" με οτιδήποτε, πέραν του να κάνω υποθέσεις. Προτιμώ να σκέφτομαι τον πατριωτισμό ως μια σκοτεινή, νεκρή γλώσσα που μαθεύτηκε σε προϊστορική εποχή αλλά από τότε σχεδόν ξεχάστηκε και περιέπεσε σε αχρησία. Όλα όσα συνδέονται συνήθως μ' αυτόν - πόλεμοι, τελετές εθνικιστικής πίστης, δραματοποιημένες (ή κατασκευασμένες) παραδόσεις, παρελάσεις, σημαίες - είναι τρομακτικά και βρίθουν φρικτών αξιώσεων υπεροχής και κυριαρχίας.

Έντουαρντ Σάιντ, καθηγητής λογοτεχνίας στην Κολούμπια.

Αγάπη για την πατρίδα
(μίσος για τους πατριδολάτρες)

Ο κ. Κ. δεν τόκρινε απαραίτητο να ζει σε μια συγκεκριμένη χώρα. Έλεγε: "Παντού μπορώ να πεινάσω". Κάποτε όμως έλαχε να περνάει από μια πόλη που την είχε κυριέψει ο εχθρός της χώρας όπου ζούσε. Τον πλησίασε τότε ένας αξιωματικός του εχθρού και τον ανάγκασε να κατεβεί από το πεζοδρόμιο. Ο κ. Κ. κατέβηκε και διαπίστωσε ξαφνικά ότι είχε αγανακτήσει ενάντια σ' αυτόν τον άνθρωπο, και μάλιστα όχι μόνο ενάντια στον άνθρωπο μα προπαντός ενάντια στη χώρα που άνηκε ο άνθρωπος αυτός, τόσο, που ευχήθηκε να γίνει ένας σεισμός και να την καταπιεί. "Γιατί", ρώτησε ο κ. Κ., "έγινα εθνικιστής εκείνη τη στιγμή; Γιατί συνάντησα έναν εθνικιστή. Μα γι' αυτό ακριβώς πρέπει να εξολοθρεύουμε τη βλακεία γιατί κάνει βλάκες αυτούς που τη συναντούν."

Μπ. Μπρεχτ, "Ιστορίες του κ. Κούνερ".

Η "ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ" ΤΩΝ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΩΝ

Τις τελευταίες μέρες το τουρκικό κράτος έχει ξεκινήσει μια σειρά "εκκαθαριστικών" επιχειρήσεων εναντίον των Κούρδων που αγωνίζονται για την απόσχιση των εδαφών στα οποία ζούν, από την Τουρκία. Η λογική του τουρκικού κράτους είναι πολύ απλή: Κούρδοι δεν υπάρχουν. Είναι όλοι τους Τούρκοι αριστεροί τρομοκράτες. Και, επομένως, πρέπει να "εκκαθαριστούν". Έτσι, στις μέρες μας, γίνεται πρόδηλη άλλη μια μέθοδος "ομογενοποίησης" των ανθρώπων που ζουν σε μια χώρα, ώστε να εδραιωθεί ένα εθνικό κράτος: η γενοκτονία.

Η μη αναγνώριση εκ μέρους του τουρκικού κράτους της ύπαρξης ενός συνόλου ανθρώπων που αντιλαμβάνονται τους εαυτούς τους ως έχοντες κοινά σημεία μεταξύ τους, δεν αποτελεί παρά μια από τις πάμπολλες εκδηλώσεις κρατικής τρομοκρατίας - που, όμως, συμβαίνει με χρονική καθυστέρηση. Η διαδικασία της βίαιης αφομοίωσης διαφορετικών πολιτισμών που αναπτύσσονται στο εσωτερικό μιας χώρας, με άλλα λόγια, η εδραίωση των εθνικών κρατών πάνω στα πτώματα των μειονοτήτων, έχει ολοκληρωθεί εδώ και καιρό στις χώρες της Δυτικής Ευρώπης. Το ελληνικό κράτος δε, υπήρξε από τα πιο επιτυχημένα σ' αυτόν τον τομέα. Γεγονός που αποδεικνύει ότι αν κάτι "συγκινεί" τους Ευρωπαίους (και τους Έλληνες) στο δράμα των Κούρδων αυτό είναι ακριβώς η καθυστερημένη εκδήλωση αυτής της γενοκτονίας. Βλέπετε, αυτοί είχαν ξεμπερδέψει πολύ νωρίτερα.

Συνεπώς, οι σημερινοί Έλληνες έχουν κάθε δικαίωμα να υπερηφανεύονται αφενός για την πλήρη, πλέον, αφομοίωσή τους στις κυρίαρχες αξίες αυτού του κράτους και αφετέρου για την "ακωτερότητα" του "πολιτισμού" τους έναντι των βαρβάρων γειτόνων.

Το δίλημμα που τίθεται από το κράτος, το οποίο θέτει, πλέον, όλα τα διλήμματα, διατυπώνεται σήμερα ως εξής: Προτιμάτε την χοντροκομμένη βαρβαρότητα ή την εκλεπτυσμένη ποικιλία της; Τρίτη επιλογή δεν υπάρχει. Υπάρχει;

(Ο.Α/Κ.-Κ.)